గుండెల్లో గోదారి

బి.వి.ఎస్. రామారావు

శుభాకనికైనా, అశుభానికైనా అందరూ కలిసి కట్టుగా వుంటారు బంగారంపేట జనాభా.

ఆ ఉదయం శుభకార్యమే జరుగుతోంది. దానికి, వాడికి — పెళ్ళి. ముహూర్తానికింకా అరగంట టైము వుండగానే తూతూ మంత్రం చెప్పితాళి కట్టించేయాలని తొందర పడుతున్నాడు పంతులు.

దాని పెళ్ళి చూడాలన్న సరదా, పప్పు అన్నం తినాలన్నసంబ-రంలో ఈ సంగతెవరు పట్టించుకోవడం లేదు ఆ పేట జనాభా.

పూరిళ్ళ నడుమ పాటిదిబ్బను సాపుచేసి, అలికి ముగ్గెట్టి దాని మీద ఎత్తుగా షామియానావేసి, దాంట్లో రెండు ఇనుప కుర్చీలువేసి దాన్నీ — వాణ్ణీ కూర్చో బెట్టారు.

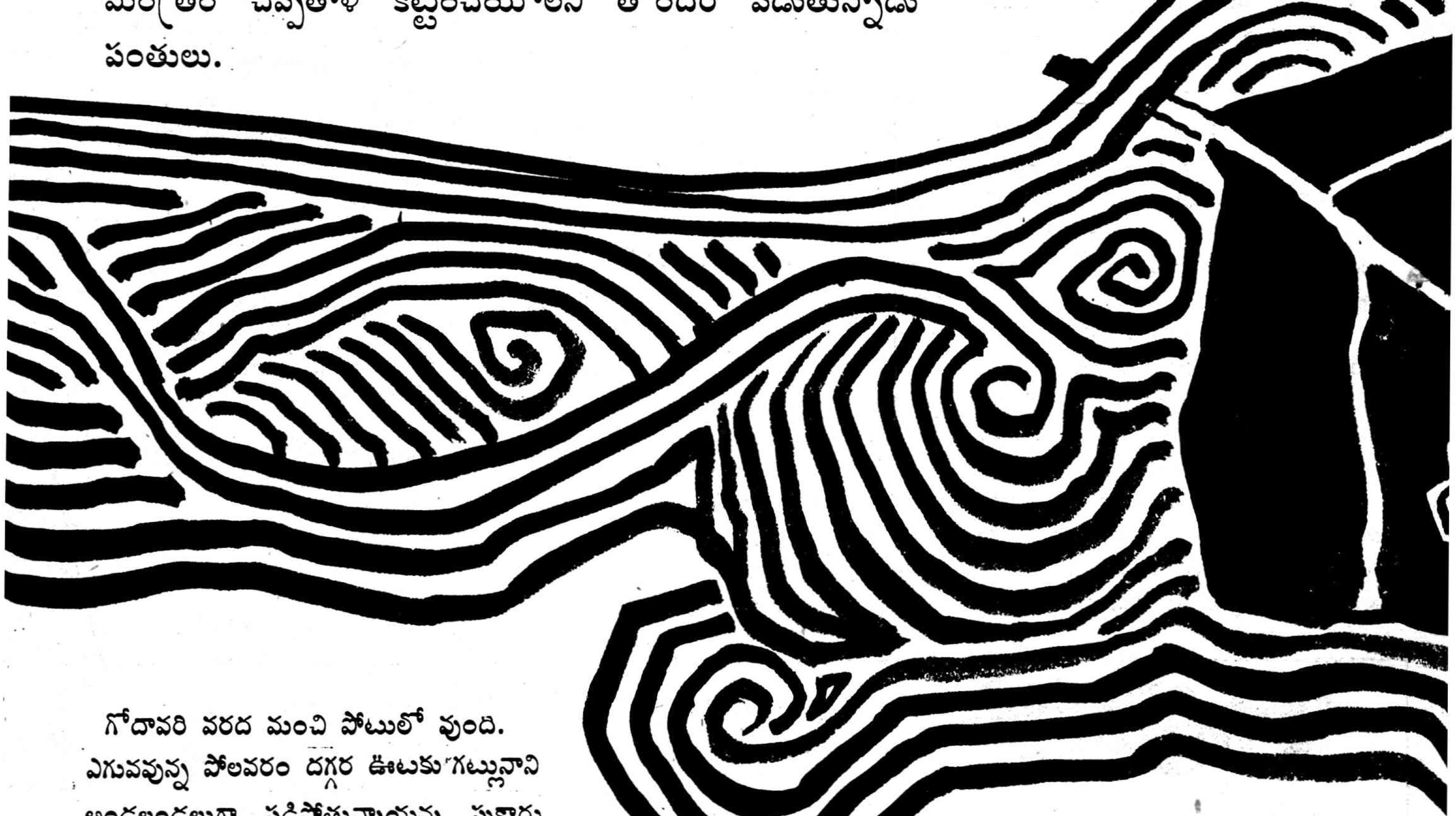

గోదావరి వరద మంచి పోటులో వుంది. ఎగువవున్న పోలవరం దగ్గర ఊటకు గట్లునాని అండలండలుగా పడిపోతున్నాయన్న పుకారు తెల్లారగట్టే విన్నాడు పంతులు. అదే నిజమైతే గండిపడడం ఖాయం. ఈ లోతట్టు గ్రామం క్షణంలో మునిగిపోయి, కొట్టుకు పోగలదన్న సంగతి పంతులుకి తెలుసు. అందుకే ఎలాగో ఈ పెళ్ళి అయిందనిపించెయ్యడానికి హడావిడి పడుతున్నాడు.

తెల్లచీర, చెమటకు పసుపుబారిన తెల్లని రవిక, పెద్ద కళ్ళను మరింత పెద్దవి చేస్తున్న నల్లని కాటుక, బాసికం బిగువున దోబూచులాడుతున్న పెళ్ళిబొట్టు బుగ్గ సొట్టను మరింత సొట్టచేస్తున్న చుక్క, బాసికం దారాల బిగువుకు పొంగి కోల ముఖాన్ని మరింత కోలగా మార్చిన

వత్తైనజుట్టు, ధృడమైన అరచేతుల్ని మృదువుగా మార్చిన గోరింట చుక్కలు, వంపులకు సొంపులిస్తున్న చెమ్కీదండ, ఎప్పుడూ పంచకళ్యాణిలా పరుగులెత్తే ఆ చెలాకి పిల్లకు సిగ్గుముంచుకొచ్చి, తలవంచుకుని, రంగు రంగుల గాజులను మాటి మాటికీ తడుముకుంటూ బొమ్మలా కూర్చోడం అందరికీ ఆశ్చర్యంగానూ సంబరంగానూ వుంది.

ఇంకా మైలరుకొట్టు వాసన వదలని తెల్ల చొక్కా, అంచులున్న తెల్ల పంచె, తలపాగా వదులవ్వకుండా కాస్తున్న బాసికం, కర్పూరం హరించిన చెమ్కీదండ వేసుకుని, నల్లకళ్ళజోడు లోంచి దిక్కులు చూస్తూ, అక్కడ ఆడంగులందరి కన్నా తనకు కాబోయేదే అందగత్తె అన్న ధీమాతో కాలుమీద కాలేసుకుని దిబ్బ అదిరేలా కాళ్ళూపేస్తున్నాడు దాని పక్కన కూర్చున్న ఆ కాబోయేవాడు.

పిల్లా జల్లతో, పిన్నా పెద్దలతో దిబ్బంతా కిటకిటమంటూ కళ కళలాడుతోంది. పరగడుపునే పీకల్దాకా వాతావరణాన్ని మోతెక్కించేస్తోంది. ఆ మోతకులయగా బిలబిలా పిల్లలు షామియానాలో అమ్మమలక్కలను దూసుకుపోతూ గొల్ల స్తంభాలాట ఆడేస్తున్నారు. దిబ్బ దిగువున గాడిపొయ్యి మీదున వరుస గుండిగలు మరిగిపోతున్నాయి. వాటి చుట్టూ వున్న కంజాయింపుగాళ్ళు వంటల్ని చక చకలాడించేస్తున్నారు. అలా అక్కడ వాతావరణం పెళ్ళి కళతో ధగ ధగలాడిపోతోంది.

అయం ముహూర్తస్సుముహూర్తోస్తూ ... అయ్యా అందరూ అక్షింతలు వెయ్యండి అన్న పంతులు కేకకి క్షణంలో ఆ జంట బాపతు తలలు పసుపు బారిపోయాయి.

మాంగల్యం తంతునానేన మమజీవన హేతునా, కంఠే బధ్నామి శుభ గేత్వం...

చాటుగాపోయిన బాజావాళ్ళు చటుక్కున ఊడిపడి

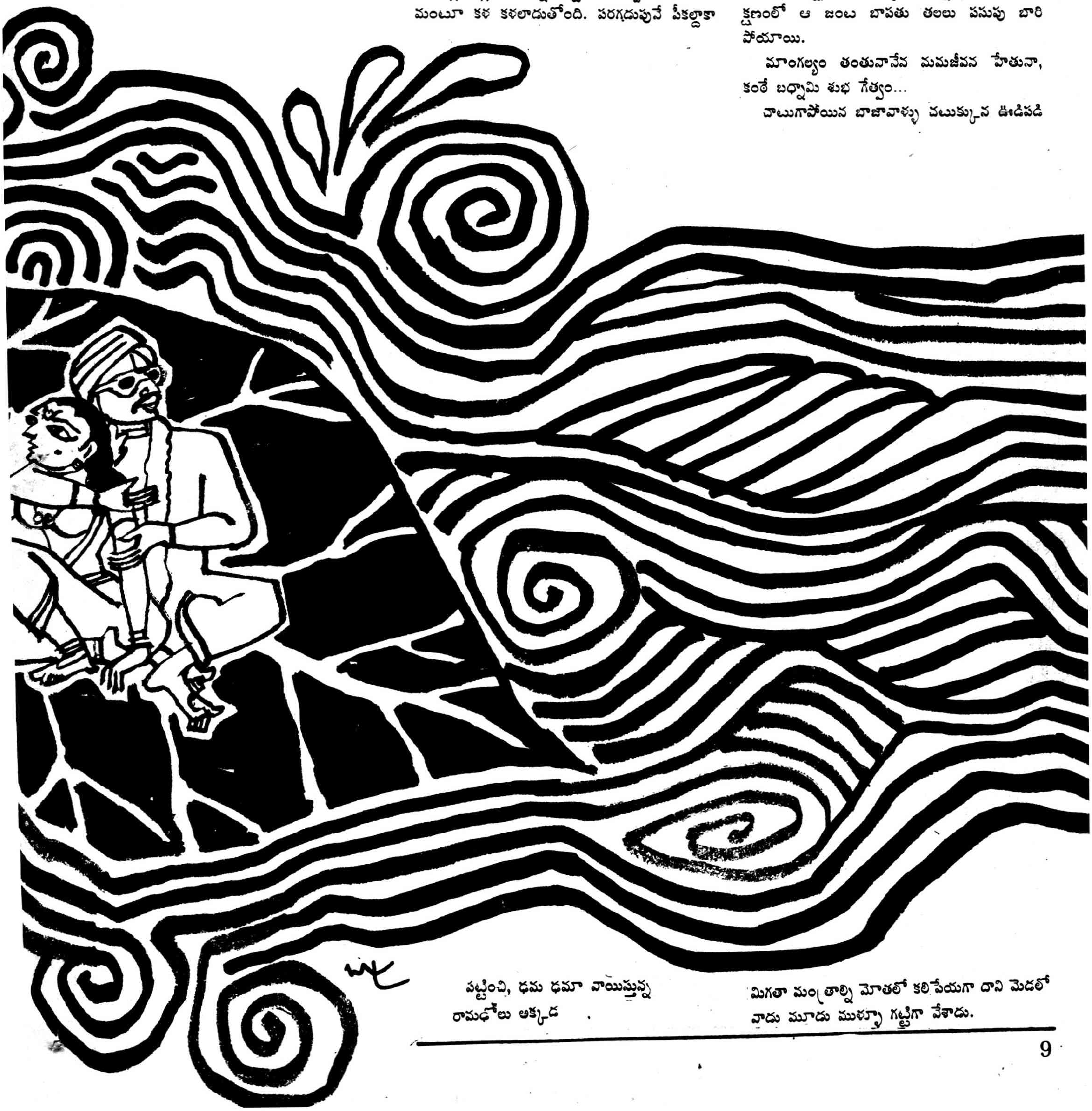

పట్టించి, ధమ ధమా వాయిస్తున్న రామఢోలు అక్కడ మిగతా మంత్రాల్ని మోతలో కలిపేయగా దాని మెడలో వాడు మూడు ముళ్ళూ గట్టిగా వేశాడు.

''తప్పుకోండి తప్పుకోండి అబ్బాయిగారు వస్తున్నారు!'' అన్న కేకలు విని అందరూ స్తబ్దులై పోయారు.

ఆకాశం నుంచి ఊడిపడ్డట్టు దిబ్బమీద వెలిసిన అబ్బాయి గారు పంతులు చేతులో ఓ సగపెట్టి, చెవిలో ఏదో గుస గుస లాడి చటుక్కున మాయమైపోయారు.

పంతులు ముఖం చాటంతైంది. ''మన ఊరి షావుకారైన శ్రీ శ్రీ శ్రీ చిన వీరాస్వామిగారి కుమారులు శ్రీ శ్రీ శ్రీ అబ్బాయిగారు వధూవరులను ఆశీర్వదించి ఓ సువర్ణమాల'' అంటూ ఓ వంటిపేట సన్నని గొలుసు అందరికీ చూపించాడు.

అందరి కళ్ళు అదోలా మెరిశాయి. గొలుసుని వాడికిచ్చి దాని మెడలో వెయ్యమన్నాడు. వాడా పని చేస్తూ వెళ్ళిపోతున్న అబ్బాయిగారి కోసం అదోలా వెతికే దాని కళ్ళని చూశాడు.

ఇంతలో మెలికలు తిరుగుతూ అమ్మలక్కలను తప్పించుకొచ్చిన ఓ పిట పిటలాడే పడుచు పంతులు చేతిలో ఏదోపెట్టి హొయలొలికిస్తూ, మళ్ళీ మెలికలు తిరుగుతూ వెళ్ళిపోయింది.

పంతులు ముఖం మరోసారి చాటంతైంది. ''రాజ మండ్రి కాపరస్తులు జంగం పైడమ్మగారు వధూవరులను ఆశీర్వదించి వరుడికి ఓ సువర్ణ అంగులీయకం'' అంటూ ఓ ఉంగరాన్ని దానికిచ్చి వాడికి తొడగ మన్నాడు.

అది ఆ పనిచేస్తూ వెళ్ళిపోతున్న ఆ పైడమ్మ కోసం అదోలా చూస్తున్న వాడి కళ్ళను చూసింది.

గావుకేక లాంటి హారను మోతలో ఓ పోలీసు జీపు దిబ్బ దగ్గర ఆగింది. హడావిడిగా ఓ కానిస్టేబులు దిబ్బె క్కాడు. ''గోదావరికి పోలవరంకాడ గండిపడింది. కాసేపట్లో ఈ ఊరు మునిగిపోతుంది. అందుకని అందరూ ఏటిగట్టు ఎక్కేయండి. ఇక్కడే వుంటే ప్రాణాలు పోతాయి'' అన్న పిడుగులాంటి వార్త వినిపించాడు.

అక్కడున్న వాళ్ళ గుండెలు గుభేలు మన్నాయి.

కానిస్టేబులు దిబ్బ దిగుతూ ఆ జంట కేసి చూసి ''ఓరి నువ్వట్రా? అప్పుడే బయటికి వదిలేసారా నిన్ను?'' అని వాణ్ణి పలకరించి చటుక్కున జీపు ఎక్కేశాడు.

''ఇంకా సూత్తూ కూకున్నారేటి, పోలవరం కాడ గండిపడితే నిముసాల్లో మనూరు కొట్టుకుపోద్ది. కొంపలోవున్న సామాను పడేసి బేగి ఏటిగట్టు కెక్కేయండే హెప్'' అన్నాడు ఓ పెద్దయ్య.

''అసలే పున్నమి పోటు వరద ఓ పట్టున లాగదు, సేతి కందిన తిండి గింజలు, కూడొండుకోటానికి గిన్నెలు పట్టుకుపోండి. తక్కిన సామాను సంగతి దేముడెరుగు'' అని గట్టిగా అరిచాడు ఓ చిన్నయ్య.

''గొడ్లని మేకల్ని కట్లొదిలేయండి, లేకపోతే అవి మునిగి సచ్చిపోగలవు'' అని హెచ్చరించాడు ఓ బుల్లయ్య.

''గాడిపొయ్యి మీద గుండిగల్ని ముందు సాయంపట్టి గట్టెక్కించేయండి. మళ్ళీ కూడెప్పుడు దొరుకుద్దో సెప్పలేం'' అన్నాడు ఓ చిట్టయ్య.

రాదారి మార్చింది గోదావరి!

రాదారి మార్చింది గోదావరి
ప్రళయ జలధారల దూసింది గోదావరి!
స్వర్ణ బిందువుల జలమదే—
సజల మంగళ రూపమదే!
అమ్మ మదిలోన ఆగ్రహమ్మేమో!
కనలి, ఈ గొంతుకోతల కారణమ్మేమో!
రౌద్ర ప్రళయనాద గాత్రమ్ము వోలె—
ఘోర కలి పదతాండవమ్మోలె—
నిశిరాత్రి నర్తనలేలయమ్మా
నీ జలయాగ సమిధలు ఈ శిశువులమ్మా!
ఏ భగీరథు పిలుపులో అవి—
తల్లి గోదారి మలుపు తిరిగింది
వరద వెల్లువల సుడులు రేపింది
మనిషి మనిషిని శోకాల ముంచింది!
తెలుగు నేల తల్లడిల్లె—
తెలుగు వెలుగులు చెదరిపోయె—
తెలుగు జీవితం చిందరైపోయె—
తెనుగు జావళి బాధావళయ్యె!
మరుభూమిలో మనుగడలా
జలభూమిలో జాతి నిండె!
అమ్మ కరుణిస్తే - అరుణోదయం!
తల్లి దీవిస్తె - చంద్రోదయం!

—జీవనసుమ

క్షణంలో గగ్గోలు, గందరగోళం, కేకలు, గోలలు, అరుపులు, ఏడుపులు, పెడబొబ్బలు, కంగారు చెల్లా చెదురు, పరుగు.

'బాబోయ్ పిల్లల్ని బళ్ళోపెట్టి తాళం వేశా' అంటూ పరిగెట్టాడు పంతులు.

'వంటిపిల్లల్ని ఉయ్యాలలో వదిలేసి వచ్చేశాం' అని గొల్లుమన్నారు బాలింతలు.

కనపడని పిల్లలు కోసం కేకలేస్తూ వెతుకుతున్నారు తల్లులు.

కనపడ్డ పిల్లల్ని చితకబాది ఏటిగట్టుకేసి తరము తున్నారు తండ్రులు.

రామడోళ్ళు కాళ్ళ కడ్డం పడగా వాటిని భుజం మీద పెట్టుకుని పారిపోయారు బాజావాళ్ళు.

గుండిగలు దింపి గట్టుకు చేరేస్తున్నారు వంటవాళ్ళు.

చిటికలో షామియానా ముడిచి మోసుకుపోయాడు అద్దెకిచ్చిన వాడు. అద్దె మాట దేవుడెరుగును అను కుంటూ.

బ్రతుకుజీవుడా అంటూ పరిగెత్తుకు పోయారు పెళ్ళివారు.

పెట్టేబేడాసర్ది గుడిసెల్లో సామాన్లు మూట కడు తున్నారు కొందరు.

తిండి గింజల్ని, వంట సామానుల్ని మాత్రం పట్టు కు పారిపోతున్నారు మరి కొందరు.

తాకట్టుకి పనికి వచ్చే వస్తువుల్ని మాత్రం పట్టుకు పోతున్నారు ఇంకొందరు.

మళ్ళీ గుడిసె లేసుకోవడానికి పనికివస్తాయని తలుపుల్ని ద్వారబంధాలని. ఊడబీకి మోసుకుపోతున్నారు కొందరు.

అలాగే తడికల్ని, తాటాకుల్ని చేరవేస్తున్నారు మరి కొందరు.

ఎగిరిపోతున్న కోడిపెట్టల్ని పట్టుకోవడానికి తిప్పలు పడుతున్నారు కొందరు.

పందుల దొడ్డికి కంచెలాగేసి వాటిని తరిమేస్తున్నారు ఇంకొందరు.

గొడ్లని మేకల్ని లాక్కుపోతున్నారు కొందరు.

ఎక్కడచూసినా ఏటిగట్టుకేసి పరుగులు పరుగులు పరుగులు.

అలా నిమిషాల మీద గ్రామం యావత్తు గట్టెక్కేసింది.

దాంతో అంతవరకూ కళ కళ్ళాడుతున్న ఆవూరు అమాంతం వెల వెల బోయింది.

ఇవ్వన్నీ గుడ్లప్పగించి చూస్తూ వుండిపోయారు అది- వాడు.

ఎన్నాళ్ళగానో ఎదురు చూసిన పెళ్ళి గడియలు ఎట్టకేలకు రాగా, అవి ఇంత దారుణంగా వుంటాయని ఊహించుకోలేదు ఆ జంట. కళ్ళ ఎదురుగా జరిగి పోతున్న వాటిని చూసి కూడా నమ్మలేక కొయ్య బొమ్మల్లా వుండిపోయారు అది-వాడు.

** ** **

దూరంగా హోరు వినపడింది.

గట్టుమీద జనం పొలికేకలు, అరుపులు ఎక్కు వయ్యాయి.

కుక్కలు మొరుగుతున్నాయి.

చుట్టూ వున్న కంచెలు, కంపలు దడ దడ లాడాయి.

గూళ్ళలో వదిలేసిన కోళ్ళరెక్కల టపటపలు, కిచకిచలు వినపడ్డాయి.

గాడి పొయ్యి చెమ్మగిల్లి పొగలతో ఆరిపోయింది.

చూస్తూ వుండగా ఆ దిబ్బ చుట్టూ వున్న నేల కూడా చెమ్మగిల్లింది.

తడినేల మీద నురగలలో నీరు చుట్టూ పాకుతూ కనిపించింది.

అలా చోటు చేసుకున్న చిక్కని నీరుని స్థిమితంగా వుండనీయకుండా వెనకాలే ఒక కెరటం వచ్చింది.

ఆ కెరటంతో పాటే ప్రవాహం.

ఆ ప్రవాహం విజృంభించింది.

సుళ్ళు తిరుగుతూ అక్కడ వున్న గుడిసెలని చుట్టు ముట్టింది.

మట్టిగోడలు నాని ఒరిగి పోయాయి.

కప్పలు కుప్పలుగా కూలిపోయాయి.

ద్వార బంధాలు మెలి తిరిగి పోయాయి

నారతో బిగించిన రచికెలు, తాటాకులు కట్టు విడి ప్రవాహాన్ని కప్పేశాయి.

క్రర కలప, పుల్ల పుడక, ఆకు అలము, చెత్త వెదారాలు కరిగి ద్రవ రూపంలో ప్రవహిస్తున్నట్లని పించింది.

పాటిదిబ్బ తడిసి పొంగింది. మట్టి వాసన వేసింది. క్షణంలో దిబ్బపై భాగం చిమిర్చింది.

అది తన పాదాలను చూసుకుంది. పారాణి కరిగి నీళ్ళలో కొట్టుకు పోతోంది. పాదాలు దిబ్బలోకి మెల్లిగా దిగిపోతున్నాయి.

వాడికేసి చూసింది.

వాడు కొయ్యబారిపోయి చూస్తున్నాడు.

''నీ కీతొచ్చా'' అడిగింది.

వచ్చును కాని ఆ జలప్రళయాన్ని చూసి రాదన్నట్టు తల ఊపాడు.

''మరందరుతో పాటు లగెత్తక ఈడే వుండి పోయావేం''?

''నీకోసం'' అందామని నీళ్ళు నములుతూ వెర్రి మొహం పెట్టాడు.

''అలా బెల్లం కొట్టిన రాయిలా గుంటా వేం. కదులు'' అంది. ఎటు వెళ్ళాలా అని ఇటూ అటూ చూస్తూ.

ఓ పక్క జనంతో కిక్కిరిసిన గోదావరి గట్టు దూరంగా కనపడింది. మరో పక్క పొలాల మధ్య షావుకారిగారి ఎడ్ల సావిడి, దాని చుట్టూ వున్న ఎత్తైన ప్రహరీ కాస్త దగ్గరిగా కనపడ్డాయి.

గట్టుకేసి పోదామన్నాడు వాడు.

''ఆడ బంటా గోతులుంటాయి. రెండు నిలువు లుంటుంది. అయినా ఎదురీదలేం. ఇటే పోదాం''.

కుచ్చిళ్ళు వదులు చేసి, చీరని పైకి లాగి కట్టి, కొంగు బిగించి దిబ్బ దిగింది.

ఛాతీ మునిగి కాళ్ళు తేలిపోసాగాయి.

ఊడిపోతున్న తలపాగా అరచేతుల్లో కాస్తూ దిక్కులు చూస్తున్నాడు వాడు.

'బేగిరా' అని అరిచింది.

తలపాగా నడుముకు బిగించి, పాదాలతో దిబ్బను తడుముతూ, నీటిలోనికి దిగి దాని జబ్బట్టుకు నిల బడ్డాడు వాడు.

పాటి దిబ్బ అడ్డుగా వుండడంతో, దిబ్బ వెనుక ప్రవాహం జోరు కాస్త మందంగా వుంది.

పక్కనే నీటిలో డింకీలు కొడుతున్న అరివేణి కుండలలో పెద్ద కుండల్ని రెండందు కుంది. ఒకటి వాడి కిచ్చింది.

''సూడు ఈకుండనిలా ఓ సేత్తో పట్టుకుని, మరో సేత్తో నీటినిలా తోస్తూ కాళ్ళు కొడితే తేలిముందుకు పోతాం. ఒసారి సెయ్యి సూద్దాం.''

అలాగే చేశాడు. కాళ్ళు కొట్టుకుంటూ కాసేపు నీళ్ళల్లో తేలాడు.

''ఈ తొచ్చన్న మాట నీకు.''

'కాని దమ్ము పట్టలేను.' అంటూ మొలకున్న పాగా గుడ్డను తీసి, రెండు కుండలకి చివరలు కట్టాడు.

''ఇద్దరు కలిసే ఈద్దారి.' అంటూ నాలుగడుగులు ముందుకేసి ప్రవాహంలో పడ్డాడు.

కాళ్ళు తేలిపోయాయి. శరీరం దానంతాటదే కొట్టుకు పోసాగింది.

వాడివెనకే అదీ కొట్టుకు పోసాగింది.

'తల నీటిలో ముంచకు' అని అరిచింది.

కాలికి తుప్పలు, రుప్పలు తగులుతున్నాయి. చేతులు కంచెలు, కమ్మలు గీసుకుపోతున్నాయి. ఈత వాళ్ళ అదుపులో లేదు.

ప్రవాహంలో ఎటు కొట్టుకు పోతున్నారో వాళ్లకే తెలియదు.

ఆగుదామంటే కాళ్ళు నిలబడవు.

వాడికి దమ్ముపోయి సోష వచ్చేలా వుంది. ఇంతలో కుండల మధ్య కట్టిన కండువాకి ఒక తాటి చెట్టు అడ్డం వచ్చింది.

అమాంతం ఇద్దరు మెలి తిరిగి ఉక్కిరి బిక్కిరై ప్రవాహానికి ఎదురు తిరిగారు.

కండువా తాడిచెట్టుకు లంగ పట్టుకు పోయింది.

కుండలు ఢీకొట్టి పగిలి పోయాయి.

కండువా ఎవర్లు పట్టుకుని ప్రవాహాని కెదురుగా తేలసాగారు.

కాని ప్రవాహం వాళ్ళని వెనక్కి లాగేస్తోంది.

శక్తిని కూడ గట్టుకుని, కండువాని లాగుతూ తాడి చెట్టుని వాటేసుకున్నాడు వాడు.

కండువాని అలాగే పట్టుకుని వాడి పక్కనే తేలివుంది అది.

ఇద్దరూ కాసేపటికి తేరుకున్నారు.

లాగేస్తున్న శరీరం మణుగులు కొద్దీ బరువెక్క సాగింది.

దాని చేతులు పీకాయి.

అతి కష్టం మీద వెనక్కి తిరిగి చూసింది. షావుకారిగారి దూడల చావిడి ఇంకా ఎంతో దూరం లేదు.

''ఇదిగో సూడు, నాసేతులు ఇరిగి పోయేలాగు న్నాయి. నువ్వు సెట్టెక్కి కూకో. నేనెట్టాగో ఆ సావిడి కాడ కీద్దేత్తాను.'' అంటూ పట్టుక్కున చేతులు వదిలే సింది.

త్రుటిలో శరీరం చక్రంలా తిరిగి పోయింది. అవయవాలు పట్టుతప్పాయి. వదులైన చీర కాళ్ళకడ్డం పడింది. దొర్లిపోతున్న శరీరానికి బార చాపిన చేతులు అడ్డు తగులు తున్నాయి. దాంతో సుడులు తిరుగుతూ బంతిలా ములుగుతూ తేలుతూ కొట్టుకు పోసాగింది అది.

ఉన్న కాస్త స్పృహలో మనసుకి బాహ్య ప్రపంచంతో సంబంధం తెగిపోయింది. ఆ క్షణంలో చావడం అంటే ఎలా వుంటుందో అన్న సంగతి మాత్రం గ్రహించ గలిగింది. ప్రాణాలెలా పోతాయో స్వయంగా అనుభ వించింది. ఆ అనుభవానికి నేపథ్యంగా ''గోదారి తల్లీ కాపాఢు'' అంది మనసులోని మనసు— అంతరాత్మ.

వాడు బరబర నాలుగు బారల తాడి చెట్టెక్కేసి కొట్టుకు పోతున్న దాన్ని చూస్తూ వుండిపోయాడు.

దాని శరీరం ప్రవాహంతో పాటే ప్రహరీని గుద్దు కుని గోడ వారే సాగుతూ పోయి మూసిన ఇనుప ఊచల గేటుకు అంటుకుపోయింది.

ఎత్తు నుంచి చూస్తున్న వాడికి బుడగలా ఉబ్బిన బట్టలు, తేలిపోతున్న నల్లని జుట్టు మినహా దానిలో ఎలాంటి చలనం కనపడలేదు.

కళ్ళెదురుగా ఒక వ్యక్తి ప్రాణాలు పోతుండగా చూడడం వాడికిదే మొదటిసారి.

కళ్ళు గట్టిగా మూసుకుని, చెట్టుని బలంగా వాటేసు కుని బిగుసుకు పోయాడు.

తనకు పెళ్ళయిందనీ, ఆ కొట్టుకు పోయింది తన పెళ్ళామని గుర్తుకు వచ్చింది.

చంటిపిల్లాడికి బొమ్మ ఇచ్చినట్టే ఇచ్చి తిరిగిలాగేసు కుంటే ఏడ్చినట్టుగా గుక్క పెట్టి ఏడవసాగాడు.

అలా కొంత సేపేడ్చి ఓదార్చేవాడు లేక వాడిని వాడే ఓదార్చు కున్నాడు.

అది అప్పటికే ఆమడ దూరం కొట్టుకు పోయుం

ఉందని తెలిసి కూడా కడసారి చూపుల కోసం ప్రహరీ గేట్టుకేసి మరొక్క సారి చూసి, చూస్తున్న దృశ్యం నమ్మలేక పోయాడు.

ఆకాశం దద్దరిల్లేలా ఓ పిచ్చి అరుపు అరిచాడు. అది విజయ గర్వంతో ఎవడో రాక్షసుడు అరచినట్టుంది.

గేటు కంటుకుపోయిన దానిలో చలనం కనిపించింది. అది గేటు మీదకు మెల్లిగా ఎగబాకి, గోడ చేరి దాని మీద వాలిపోయింది.

కొన్ని వేల మణుగుల బరువు దిగినట్టు నిట్టూర్చాడు. శరీరం దూదిలా తేలికైపోయింది. అనుకున్న ఆపత్తు తప్పిపోవడంతో లేని శక్తి తిరిగి వాడిలో ప్రవేశించింది.

'ఇదిగో సూడు నువ్వాడే వుండు. నే నాడికే వత్తా, ఆ పెంకుల సావిడెక్కెద్దారి' ఉత్సాహంతో ఉక్కిరి బిక్కిరై అరిచాడు.

వాడి అరుపు విని భారంగా తలెత్తి చూసింది.

వాడు ఒక చెయ్యి ఊపుతూ ఏదో అరుస్తున్నాడు.

వాడు మరో బార కిందికి దిగి మళ్ళీ అరిచాడు.

వాడేం చెయ్యబోతున్నాడో ఊహించగలిగింది. వెంటనే వద్దన్నట్టు చెయ్యి ఊపింది.

వాడు మరో బార కిందకి దిగాడు.

'సత్తావురా సచ్చినాడా' గట్టిగా అరిచింది.

వాడికది వినపడలేదు.

గేటుకు అవతల వైపు గోడ భాగం పొంగుతున్న వరద తాకిడికి ఢభేలుమనిపడి పెద్ద కెరటం లేచింది.

అదిరిపడి బరబరా డేకుతూ ప్రవాహానికి వాలుగా వున్న గోడను చేరింది.

ఎప్పుడు దూకి ఎలా వచ్చాడో వాలు గోడ మలుపులో గోడెక్కుతున్నాడు వాడు.

వాణ్ణి చూసి తెల్లబోయింది.

వాడు గోడమీద పాకుతూ దానిని చేరే లోగా ప్రవాహానికి అడ్డంగా వున్న గోడ పూర్తిగా తెగిపోయింది.

రికి చాలా దూరంగా వుంది.

'తాడిసెట్టెక్కి ఆయిగా కూకోక ఇలా ఎందుకు తెగించావు' అంది వాడి బంధాల్లోంచి తప్పించుకుంటూ.

'నిన్నొగ్గేసి నాకుండ బుద్దేయలేదు. సత్తే ఇద్దరం కలిసే సద్దారనిపించింది.' మళ్ళీ బంధాలు బిగించాడు.

దానికి కళ్ళు చెమ్మగిల్లాయి.

ఇద్దరు అదిరి పడ్డారు.

కాని వినపడక సంగతేమిటో అర్థం కాలేదు దానికి.

ఏమిటి అని అడగటానికి ఇంకా శ్వాస పూర్తిగా అందటం లేదు.

వాడు ఒక బార కిందకి దిగాడు.

అది మెల్లిగా చీర సర్దుకుని గోడ మీద చతికిల బడింది.

అమాంతం వాడిని వాటేసుకుంది.

ప్రహరీ ఆవరణలో ప్రవాహం అల్లకల్లోలంగా వుంది.

విశాలమైన ఆ ఆవరణ మధ్య ఎత్తైన బంగళా పెంకుల సావిడి చూరు దాకా మునిగి వుంది. సావిడి వారే ఒక పెద్ద గడ్డిమేటు వుంది. అది తేలి సావిడి చూర్లో ఇరుక్కుపోయింది. కాని ఆ గడ్డి మేటు ప్రహా

ప్రవాహానికడ్డుగా వున్న సావిడి వెనకున్న ప్రహరీ గోడ కూడా ఢభీమని విరిగి పడింది.

ఇపుడు ప్రవాహం తిన్నగా సావిట్లోకే జొరబడింది. సావిట్లో తేలుతున్న తట్ట బుట్టా, చాప చట్టా, చిట్టు తౌడు వగైరాలు బయటపడి, వడిలో కొట్టుకు పోతున్నాయి.

గడ్డిమేటు చేరగలిగితే దానిమీంచి సావిడి పై కప్పు సులువుగా ఎక్కవచ్చు. నీటి మట్టం ఎంత పెరిగినా అంత ప్రాణ భయం వుండదు. కాని గడ్డి మేటు చేరడం ఎలా. మధ్యలో ఉధృతమైన ప్రవాహం ఉన్నప్పుడు.

నీళ్ళలోకి ఒరిగి కొట్టుకుపోతున్న ఒక వెదురు గెడను ఒడుపుగా అందుకో గలిగింది అది.

మరో చిన్న కర్రపుల్ల నందుకున్నాడు వాడు.

గెడ చివర చీల్చి పుడక నడ్డంగా గుచ్చి చీరంచు చించి దొంకెన తయారు చేసింది అది.

దొంకెనని దూరంగా వున్న గడ్డి మేటులో గుచ్చాడు వాడు.

ఇద్దరూ కలిసి గెడను లాగారు.

సగం మారులో కూరుకుపోయిన గడ్డి మేటు ఊగుతూ వుండి పోయింది కాని ముందుకు జరగలేదు.

బలంగా లాగారు. దొంకెన ఊడిపోయి గెడ బయటకు వచ్చేసింది.

లాభం లేదని చూస్తూ ఉండి పోయారు.

నీటి మట్టం బాగా పెరిగి పోయింది. ఎత్తైన ప్రహరీ

గుండె దద్దరిల్లేలా పెళపెళ శబ్దం.

పోలవరం ఫారస్టు డిపోలోంచి తేలి కొట్టుకొచ్చిన మద్ది దుంగలు లాటుగా వచ్చి ఆ సావిడిని ముట్టడించి ఢీ కొట్టాయి. బ్రహ్మాండమైన ఆ సావిడి కుప్పగా కూలి పోయింది. అగ్ని పర్వతం బ్రద్దలయ్యేటట్టు నీరు చుట్టూ పువ్వులా లేచింది.

చుట్టూ మిగిలున్న ప్రహరీలు అదిరిపోయాయి. మారులో ఇరుక్కున్న గడ్డిమేటు విడిపడి ప్రవాహ వేగానికి గోడకు ఢీకుంది. ఇవన్నీ రెప్పపాటులో జరిగి పోయాయి.

పట్టుకో పట్టుకో అంటూ గడ్డి వాము పురిని గట్టిగా పట్టుకుంది అది.

గుప్పెడు పరకలు పట్టుకుని వాడు మేటెక్కి కెవ్వున కేకెట్టాడు.

పురి పట్టుకుని తానూ ఎక్కింది గడ్డిమేటు.

పూసం విడిచిన నల్ల త్రాచు పడగిప్పి బారెడు పొడుగును యుంగచుట్టుకుని వుంది.

దానికెదురుగా వాడు గజగజలాడుతున్నాడు.

'కదలకుండా కూకో అదేం సెయ్యదులే' అంటూ మెల్లిగా వాడి పక్కన చేరింది.

పాము అటు వాడిని, ఇటు దీన్ని పడగ అటూ ఇటూ తిప్పుతూ చూస్తోంది.

గడ్డివాము కూలిన సావిడి, ప్రహరీ గోడల మధ్య ఊగిపోసాగింది. ఆ వూపికి భయపడి బుస్సుమని గడ్డి మేటుని కాటేస్తోంది ఆ పాము.

పొడుగాటి గడ్డి పరకను పడగకేసి చూపుతూ హుష్.హుష్ అంది అది.

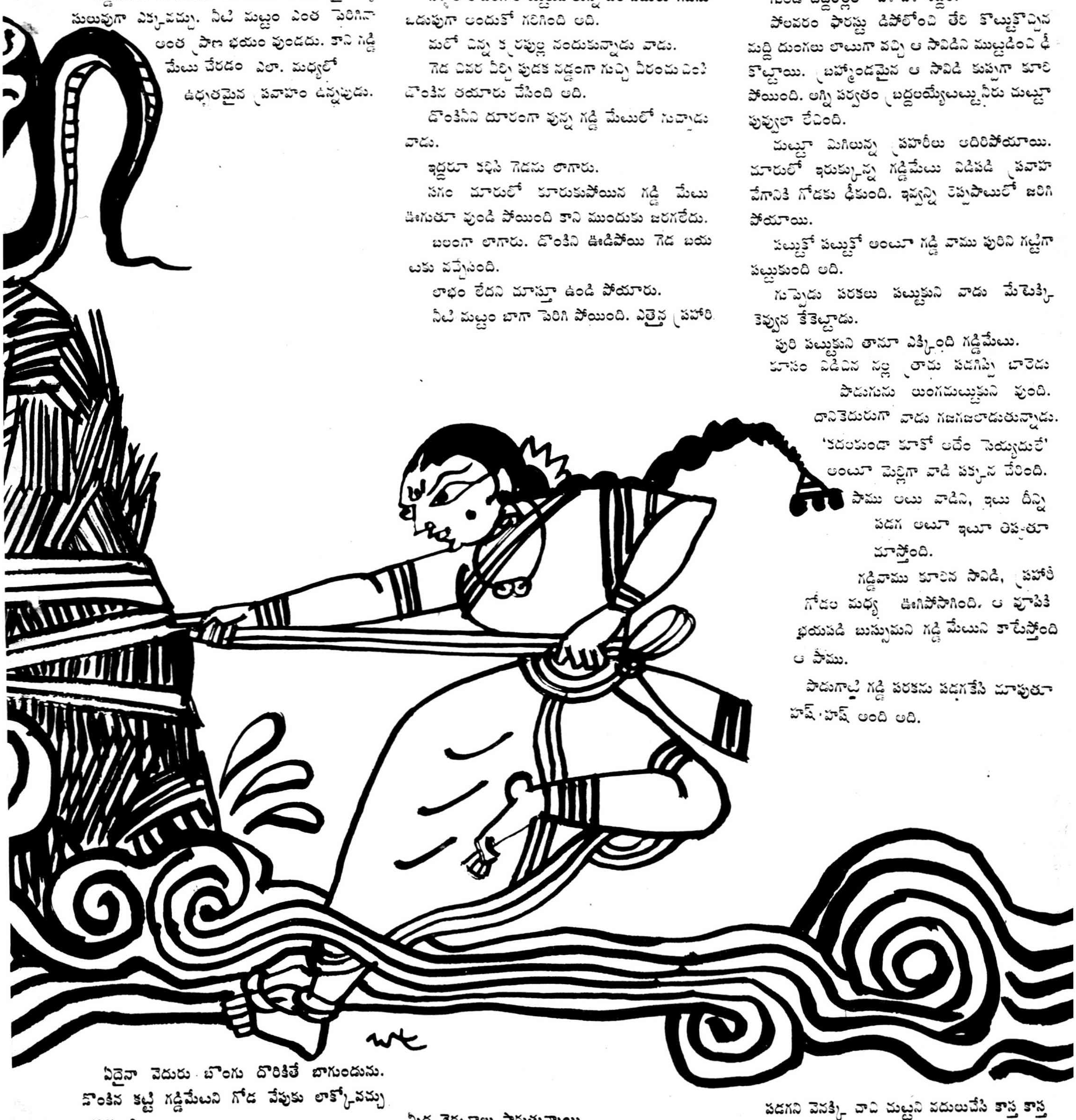

ఏదైనా వెదురు బొంగు దొరికితే బాగుండును. దొంకిన కట్టి గడ్డిమేటుని గోడ వేపుకు లాక్కోవచ్చు అనుకుంది.

ఆకాశంలో పెద్ద రొద చేస్తూ ఒక హెలికాప్టరు పోతూ వుంది. అంత ఇదిలోనూ వాడి కళ్ళు పులకరించి, కళ్ళు మెరిసాయి. "ఎన్ టీ వోడు" అన్నాడు దానికేసి చూస్తూ వాడు. దానిలో ముఖ్యమంత్రి గారు లేకపోయినా.

మీద కెరటాలు పాకుతున్నాయి.

వానలు కురిసి వెలిశాకే గోదావరి పొంగుతుంది. గోదావరి పోట్లో వుండగా ఎండ కాయడం ఎన్నో ఏళ్ళగా రివాజు. ఆకాశం తెల్లగా వుంది. సూర్యుడు నెత్తిమీదున్నాడు. అ మండుటెండలో ఎర్రని కెరటాలు జిగేలు జిగేలు మని మెరుస్తున్నాయి.

పడగని వెనక్కి చాచి చుట్టని వదులుచేసి కాస్త కాస్త వెనక్కి తగ్గసాగింది పాము.

చేతిలో పరకను వుండగా చుట్టి పడగకేసి విసిరింది అది.

దానికి బెదిరి పడగను ముడిచి వెనక్కు సాగి నీళ్ళల్లోకి దిగిపోయింది పాము.

పండుగనాడూ......

''పట్టు చీర కొనవ? పసిడి గాజులు తేవ?
జడను పసిడిపూల సరము లిడవ?
సంక్రమణము వచ్చి సందడించె జగమ్ము
జంకు గొంకు లేల నింక మీకు''

''కొత్త కోక కొనవ? గుల్ల గాజులు తేవ?
పూలు కొప్పునిండ ముడువ నీవ?
సంకురాతిరొచ్చి జాతర యౌతుంటె
మంకు పగిది నీవు మసలెదేల?''

''గడప గడప కేగి, కడుపార తినుటకు
బువ్వ, కూర, పప్పుపులుసు తేవ?
పండుగాయె నిపుడు పస్తుండ లేనింక
బండవోలె బడుగు బ్రతుకదేల?''

ముగ్గురతివలిటుల మూల్గుచు తమ తమ
పతుల నడుగ, వారు వెతలు జెంత
ముగ్గురమ్మలకును మూలపుటమ్మయౌ
భారతాంబ వ్రేఁ పగిది గాంచె!

—పాయల సత్యనారాయణ

దాని ధైర్యానికి నిర్ఘాంతపోయి చూస్తున్నాడు వాడు.

తామింత వరకు కూర్చున్న ప్రహరీ గోడ కూడా. గభేలున కూలి పెద్ద కెరటాన్ని లేపింది. దాని తాకిడికి గడ్డి మేటు తెరిపిన పడి ప్రవాహంలోకి మెల్లి మెల్లిగా కొట్టుకుపోసాగింది.

హమ్మయ్య అనుకుని అలిసిపోయిన ఆ ఇద్దరూ ఆ విశాలమైన గడ్డిమేటు మీద చెరో ప్రక్క కాళ్ళు చేతులూ బార చాపి వెల్లకిలా పడుకుని కళ్ళు మూసుకున్నారు.

గడ్డివాము రెండొంతులు తేలి మూడో వంతు మునిగి వుంది. దిబ్బల్నీ దిరిగిగుండాలనీ దాటుతూ చుక్కాని లేని తెప్పలా గిరగిరా తిరుగుతూ ఊగుతూ సాగిపోతోంది.

వాడు చొక్కాని, బనీనుని విప్పేసి, పిండి ఆరబెట్టుకుంటున్నాడు.

దాని బట్టలు ఓగురు రంగులోకి దిగి శరీరాన్నంటుకుని ఆరి, అట్ట కట్టుకుపోతున్నాయి.

నీటి గలగలలు తప్ప అంతా నిశ్శబ్దం.

ఉన్నట్టుండి వాడు దానిపై బడి దాన్ని పూర్తిగా వాడి శరీరంతో కప్పేశాడు.

మగతలో ఉన్న అది బిత్తరపోయి కెవ్వుమంది.

గడ్డి వాము దేనికో గుద్దుకుని గిరగిరా తిరగ సాగింది. ఏవో కొమ్మలు, రెమ్మలు పై నున్న పరకలని ఒలిచేస్తున్నాయని తెలుసుకుంది అది.

తిరిగి కాసేపటికి ఆ మేటు నడక సాగించడంతో వాడు లేచాడు.

వాడ వీపుమీద తుమ్మ ముళ్ళు గీరేసిన రక్తం చారలు కనపడ్డాయి.

సంగతి అర్థమైంది దానికి. అప్పుడు తెలిసొచ్చింది, తన బాగోగులు చూసుకోడానికి ఒక తాళి కట్టిన మొగుడున్నాడని, వాడిలాగే తన కోసం ప్రాణాలైన లెక్క చేయ్యడని.

చీర కొంగు నీళ్ళల్లో ముంచి గాయాల్ని కడిగింది.

కండలు తిరిగిన వాడి శరీరం నేరేడుపండులా నిగ నిగ లాడుతోంది.

వాడి కళ్ళల్లోకి సూటిగా చూసింది.

అవి చిలిపిగా అమాయకంగా కనపడ్డాయి.

రెండు చేతులు సాచింది.

వాటిలో ఇమిడి పోయి కరిగిపోయింది వాడి విశాలమైన ఛాతీ.

ఇద్దరూ గడ్డి మేటులో కూరుకుపోయారు.

* * * *

ఇంతవరకూ ఇలాంటి పుస్తకాలు వెలువడలేదు.
తెలుగులోనే కాదు - ప్రపంచంలో ఏ భాషలో కూడా!

కళాప్రపూర్ణ వేదుల సూర్యనారాయణశర్మ గారి

అంతరార్థ రామాయణం — 25-00
అంతరార్థ భాగవతం — 30-00
అంతరార్థ మహాభారతం — 50-00
అంతరార్థ శ్రీదేవీ భాగవతం
— మహావిష్ణు పురాణం — 30-00

మీకు కావలసిన పుస్తకాల ధర M.O. పంపితే, రిజిష్టర్ పోస్టులో పుస్తకాలు పంపుతాము.

క్వాలిటీ పబ్లిషర్స్
రామమందిరం వీధి, విజయవాడ - 520 002

వెలువడినవి
మీ పిల్లల్ని ఉత్తమ పౌరులుగా తీర్చిదిద్దేందుకు

మాలతీ చందూర్
పిల్లల పెంపకం — 20-00
సౌందర్య సాధన — 16-00

•———— నవలలు ————•

ప్రణయరాగం —యద్దనపూడి విజయలక్ష్మి 25-00
అరుణ కిరణాలు —కావిలిపాటి విజయలక్ష్మి 18-00
ఎడారిలో వసంతం — డా. ఎ. రాజకుమారి 18-00

అన్ని బుక్ షాపులలో దొరుకుతవి. లేదా మీకు కావలసిన పుస్తకాల ధర M.O చేయండి. పోస్టేజికి V.P.లో పంపుతాము. అడ్వాన్సు లేనిదే V.P. పంపము. మీకు కావలసిన అన్ని పుస్తకాలు మా వద్ద లభించును.

శ్రీ శైలజా బుక్ సెంటర్,
ఏలూరు రోడ్డు, విజయవాడ - 2

కనీవినీ ఎరగని వరదొచ్చింది గోదావరికి. దానికి సాయం పౌర్ణమి పోటుకి సముద్రం పొంగి వరదని నిలకట్టేసింది. కొత్తనీరు పాత నీరు ఏకమై నదిలో నీటి మట్టం క్షణం క్షణం పెరగసాగింది. దాంతో ప్రవాహం గట్లు దాటేసింది.

ఇన్నాళ్ళా గట్ల నడుమ శాంతంగా సాగే గోదావరికీ, ఇప్పుడు ఉధృతంగా పారే గోదావరికీ అసలు పోలికే లేదు. ఎగువ నున్న పోలవరం లగాయితు దిగువనున్న విజ్జేశ్వరం దాకా గట్లు పొర్లి పారడంతో ఆ నది హద్దులు మీరి సర్వవ్యాప్తంగా, విచ్చలవిడిగా ఉరకలేయసాగింది.

'పెళ్ళైన రేతిరి మొదటి రేతిరి సేసుకుంటా రందరూ. మనం పగలే మొదటి రేతిరి సేసుకున్నాం' అన్నాడు వాడు గడ్డిపరకలని దులుపుకుంటూ.

'పాడు బుద్దులు' అంటూ చీర కుచ్చిళ్ళు సద్దుకుని ఓరగా వాడికేసి చూసింది.

వాడనుకున్నంత అమాయకుడు కాడనిపించింది దానికి.

'నేనోటడగనా' అడిగింది అది.

'ఏటో అడుగు.'

'అదే ఆ పోలీసోడి సంగతి.'' నిన్ను సూసి బయటి కెప్పుడొచ్చావురా? అని అడిగాడు ఆ జవాను. అంటే నిన్నెప్పుడో లోనికి తోశారన్నమాట.

'ఛీ! ఛీ! వాడెవరో నాకు తెల్దు. వాడెవడని సూసి ఎవడనుకున్నాడో' అంటూ మొహం వాటేసుకున్నాడు.

బుకాయిస్తున్నాడని అర్థమైంది దానికి. వాడంత సులువుగా బయటపడడని కనిపెట్టేసింది.

''పోనీ ఆ సంగతొగ్గేయి. ఆ పైడమ్మ నీకు సుట్టం కాదు కదా. మరి నీతో ఎందుకు సనువుగా వుంది. నీకూ, దానికి ఏటో ఇది లేకపోతే నీకా ఉంగరం బగుమతి ఎందుకిచ్చింది?'' మరో ప్రశ్న తాపీగా వేసింది.

'అలా అయితే ఆ సావుకారి గారబ్బాయి నీకు సుట్టమనే బంగారం గొలుసిచ్చాడా? ఆడికి, నీకు ఏదో ఇది నేకపోతే' ఎదురు ప్రశ్నవేశాడు. మనసులో పీకుతున్న దానిని కక్కుకుంటూ.

'నేనలాంటిలాంటి దాన్ని కాను. షావుకారిగారి కాడ మా అయ్య పాలేరు పనిసేసేవాడు. ఆడు పోయాక మాయమ్మ ఆరికాడే ఆ పనీ ఈ పనీ సేత్తోంది. ఆరే మాకన్నీ సూత్తున్నారు. మరేటనుకున్నావో, ఈ గొలుసే కాదు ఈ పెళ్ళి కరుసులు కూడా ఆరే ఇచ్చారు' — అంది ఏడుపు గొంతుకతో కళ్ళొత్తుకుంటూ.

గొప్పోడైతే డబ్బిస్తాడుగాని గొలుసిస్తాడా?

ఇందులో ఏదో తిరకాసుండి తీరాలి అని వాడికి అనిపించినా ఇప్పుడా సంగతెందుకని దాని నేడవద్దని ఊరడించాడు.

* * *

ప్రవాహాని కడ్డంగా తాడి కట్టవ ఎదురైంది. ఆ కట్టవలో వరస తాళ్ళు దగ్గరి దగ్గిరిగా వున్నాయి. గడ్డిమేటు వాటికి తగులుకుని ఆగిపోయింది.

అలా గడ్డివాము ఆగగానే వరద తగ్గేదాకా అక్కడే అలాగే వుండిపోవచ్చని అనుకున్నారు.

వాడికి దాహం వేసింది. ఆ చిక్కని బురద నీటిని తాగాలనిపించలేదు.

దానికీ దాహం వేసింది. కొంగు తడిపి నాలుగు చుక్కలు నాలుక మీద పిండుకుంది.

గడ్డివాము ప్రవాహానికి ఒక అడ్డకట్టలా నిలిచింది.

బెణుకుల బాధతో తన
గొప్ప రోజు పాడవడం దేనికి?

నయం చేసే శక్తి
మీ చేతుల్లోనే ఉంది.

మీ చేతుల వెచ్చని సౌమ్యమైన స్పర్శ, అయొడెక్స్‌లో గల నయం చేసే శక్తి— ఇవే తనకి కావలసినవి. అందుకే అయొడెక్స్‌ను అందుబాటులో ఉంచుకోండి. ఎందుకంటే అయొడెక్స్‌లో గాయపడిన ధాతువులను నయంచేసే అయొడిన్, నొప్పిని తగ్గించే మిథైల్ శాలిసిలేట్ చేరి ఉన్నాయి.

అయొడెక్స్ రోజుకు రెండుసార్లు రెండింతలు గుణకారి.

నొప్పి తగ్గేవరకూ, ఆ తర్వాత రెండు రోజుల వరకూనూ రోజుకు రెండుసార్లు అయొడెక్స్ వాడమని సిఫారసు చేస్తున్నారు డాక్టర్లు. ఎందుకంటే, నొప్పి ఒక లక్షణం మాత్రమే కాగా అసలు సమస్య లోపలి ధాతువులకైన గాయం.

కనుక మీ ఆప్తులు ఎవరైనా బెణుకులు, కండరాల పట్లు, కీళ్ళ పట్లు, లేదా ఒళ్ళు నొప్పులతో బాధపడటం జరిగితే కాస్త అయొడెక్స్ మర్దించండి. రోజుకు రెండుసార్లు. తమని రెండింతలు శీఘ్రంగా మళ్ళీ చురుకుగా చేసినందుకు వారు మీకు ఋణపడి ఉంటారు.

అయొడెక్స్®—నయం చేసే శక్తి గల నమ్మకమైన బామ్.

SKF —ఎస్‌కెఎఫ్ ఉత్పాదన.

ELL-1509

కాని ప్రవాహం వత్తిడికి తట్టుకోలేక, వదులైపోతూ ముట్టూ పరకలుగా కొట్టుకుపోసాగింది.

కాసేపు అలాగే వుంటే మోపంతా చెదిరి పరకలుగా కొట్టుకుపోయే ప్రమాదం వుందని గ్రహించారు అది-వాడు.

ఎలాగైనా గడ్డివామును తాడి కట్టవ నుంచి తప్పించాలని వాడి కాళ్ళని తాడిచెట్టుకు తన్నిపెట్టి గడ్డివాముని ప్రవాహానికి ఎదురుగా నెట్టసాగాడు. వాడికి అది కూడా తోడైంది. వెడల్పులో మేటు కొంత భాగం విడిపోయినా, మిగతా భాగం కాస్తవెడంగా జరిగింది. మరి కాస్త నెట్టారు. మరి కాస్త జరిగింది. అలా జబ్బసత్తువ కొద్దీ నెట్టగా నెట్టగా గడ్డివాము చిక్కి సగమై తాడికట్టవ దాటి ప్రవాహంలో పడింది. హమ్మయ్యా అనుకున్నారు.

అప్పటికే సూర్యుడు పడమటికి పూర్తిగా వాలిపోయాడు. ఏక్షణంలోనైనా చీకటి పడచ్చు.

ఆ ఇద్దరి బరువుకి గడ్డివాము తెగ ఊగిపోసాగింది. ఆ ఊపుతో పాటే వేగం కూడా బాగా పెరిగింది. అలా వేగంగా పోతున్న మేటు నుంచి గడ్డిపరకలు మరింత వేగంగా విడిపోసాగాయి.

'పరకలిడిపోతే ఆకరికి సెరో గుప్పెడు కూడా మిగలవు. సీకటి పడకుండా పై పరకలు పేనేసి సుట్టూ కట్టి మేటు బిగించేద్దారి' సలహా ఇచ్చింది అది.

'పరకలు పేనుతూ కూకుంటే సీకటిపడిపోద్ది. వుండు సెబుతా' అంటూ వాడి చొక్కాని గోచి పెట్టేసి పంచె విప్పి దానిని నిలువుగా చీరి ముళ్ళు వేశాడు. అదీ వాడు కలిసి దానిని తాడులా పేనారు. దానిని మేటుకి చుట్టి బిగించేసరికి తల ప్రాణం తోక కొచ్చింది వాళ్ళకి.

మేటు బిగిసి నిలువుగా ఒక మోపులా తయారై పక్కకు వాలి దొర్లసాగింది. వాళ్ళు మునుగుతూ. తేలుతూ దాన్ని వాటేసుకుని నిలదొక్కుకున్నారు.

మేటు చివర నుండి ఇంకా పరకలు విడిపోసాగాయి.

అది తన చీరను కూడా ఒలిచి వాడికిచ్చింది. దాన్ని కూడా ఒక తాడులా పేని అడ్డానికి బిగువు నిచ్చేలా మేటుకి చుట్టి బలంగా ముడేశాడు.

దానితో ఆ మేటు నలుపలకమోపులా తయారైంది.

పొద్దుకుంకి వెన్నెల కురవడం మొదలెట్టింది.

ఇద్దరూ మోపు మీద వాలిపడి వున్నారు.

నీటి మట్టం పెరుగుతూ పోతూ వుంది. వరద ఇంతలో తగ్గేలా లేదు.

దూరంగా తాటి కట్టవలు ఒకదాని వెనక ఒకటి వరసగా భూతాల్లా కనబడ్డాయి.

ఇద్దరికి అంత చలిలోనూ చమటపట్టి వణుకూ, దడ వేసింది.

ఇన్ని తాడితోపులు ఈ గడ్డిమేటు దాటాలంటే చివరికి చెరో పరక కూడా మిగలదు. ఇపుడేం చెయ్యాలో అర్థం కాలేదు.

ఆ వరుస తాడితోపే చిడిపి గ్రామం.

'గోదావరికి వరదొస్తే చిడిపి కాడ గండి కొట్ట మన్నాడు కాటన్‌దొర'.

'ఆడెవరు'

'ఆడో దొర. ఆడే ఈ గోదారి తవ్వించాడట. మాయమ్మ సెప్పింది.'

ఆంధ్రజ్యోతి

సచిత్ర వారపత్రిక

1987 ప్రభవ ఉగాది

నవలల పోటీ

జయరావ్‌ పబ్లికేషన్స్ విజయవాడవారి

"ఆనంద నవలా చంద్రిక"

రూ.5000 X 4=20,000

బహుమతులు

జయరావ్‌ పబ్లికేషన్స్,(విజయవాడ)అనే క్రొత్త ప్రచురణ సంస్థవారు అశేష తెలుగు ప్రజానీకానికి సంతోషకరమైన నవలా పథకాన్ని రూపొందించి, ఆంధ్రజ్యోతి సచిత్ర వారపత్రిక యాజమాన్యంవారి సహకారంతో 1987 ప్రభవ ఉగాది నవలల పోటీని నిర్వహిస్తున్నారు.

* పాఠకలోకం చదువుకుని ఆనందించి విశేషంగా ఆదరించే ఈ కార్యక్రమానికి "ఆనంద నవలా చంద్రిక" అని పేరు పెట్టారు. ఈనాటి పాఠకుల అభిరుచులకు అనుగుణంగా చక్కని నవలలను వ్రాసి ఈ పోటీలో పాల్గొనవలసిందిగా రచయితలకు, రచయిత్రులకు విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాము.
* నవలలు సాంఘికం, చారిత్రాత్మకం, వైజ్ఞానికం, సామాజిక చైతన్యం కలిగినవి, సస్పెన్స్ థ్రిల్లర్ నవలలు ఏవైనా వ్రాసి పంపవచ్చును.
* అనువాదాలు, అనుసరణలు పంపరాదు. రచయిత(త్రు)లు మారుపేరు ఉపయోగించినప్పటికి తమ పూర్తి పేరు, చిరునామా ఇచ్చి తీరాలి.
* తమ తమ నవలలను బహుమతుల ప్రకటనానంతరం త్రిప్పిపంపగోరువారు తగు పోస్టేజి అతికించిన స్వంత చిరునామాగల, నవలకి సరిపడే కవర్లను జతచేసి పంపాలి.
* నాలుగు నవలల్ని ఎంపిక చేస్తాము.
* ఏ కారణంవలనైనా వ్రాత ప్రతులు చేరకపోయినా, మిస్ అయినా మాకు ఎలాంటి బాధ్యత లేదు.
* స్టాంపులు అంటించకుండా పంపిన నవలకు జవాబుదారి ఎంతమాత్రము లేదు.
* ఈ పోటీలో బహుమతులు పొందిన నవలలను జయరావ్‌ పబ్లికేషన్స్, విజయవాడవారు పుస్తక రూపంలో ప్రచురిస్తారు. ఈ బహుమతి మొత్తం కాక, వేరే పారితోషికం వుండదని గ్రహించాలి.
* ఒక్కొక్క నవలకి 5 వేల రూపాయిల బహుమతి వుంటుంది.
* నవల వ్రాత ప్రతి సుమారు 250 పేజీలకు (అర తావులు) మించరాదు. మీరు పోటీకి పంపించే నవలల వ్రాతప్రతులు 1987 ఫిబ్రవరి 28వ తేదీ లోగా మాకు చేరాలి.
* బహుమతుల నిర్ణయంలో ఆంధ్రజ్యోతి సచిత్ర వారపత్రిక ఎడిటర్‌దే తుది నిర్ణయం. దీనిపై ఎటువంటి ఉత్తర ప్రత్యుత్తరాలు జరుపబడవు.
* పోటీకి పంపే మీ నవలలను జయరావ్‌ పబ్లికేషన్స్‌వారి "ఆనంద నవలా చంద్రిక" అని వ్రాసి

ఆంధ్రజ్యోతి సచిత్ర వారపత్రిక, పోస్టుబాక్సు నెం. 712,
విజయవాడ—520 010 కి పంపాలి.

—ఎడిటర్

'మన సావుకి కాకపోతే ఎవరు తవ్వించమన్నాడాడ్ని' విసుక్కున్నాడు వాడు.

'మన మిట్టాగే కూకుంటే తాడితోపులో ఇరుక్కుంటాం. ఈ మోపు నట్టుకుని అడ్డం ఈదేద్దారి. కూసింత దూరంలో గోదారి గట్టు తగుల్తది మనకి' సలహా ఇచ్చింది అది.

అదే రైటనిపించింది వాడికి.

సై అంటే సై అని మోపు నట్టుకుని ఇద్దరూ గుడ్డిగా వడి కడ్డంగా ఈదసాగారు.

ఆ మోపు పట్టుకుని అలా ఈదుతుంటే వడికి అది అయిమూలగా ముందుకు జరగసాగింది.

'ఆగకు. ఇలాగే ఈదుకుంటూ పోతే గట్టు సేరుకు పోతాం' అరిచింది.

'పట్టు వదలమాకు. మోపు ఎనక్కి ఎళ్ళిపోతాది' అరిచాడు.

అలా వాడూ, అది జబ్బలు పులిసేలా ఈది, ఈది, ఈది అలిసిపోయి సోషవచ్చి మోపెక్కి వాలిపోయారు.

గడ్డిమోపు వెనక్కి వెళ్ళక ముందుకి మరింత వేగంతో కొట్టుకుపోసాగింది. ఆ మోపు అలా కొట్టుకు పోతుంటే దాని కాశ్చర్యంవేసి తలెత్తి మూసింది. ఎదురుగా తాడికట్టవలు లేవు. నీరు, ఆకాశం తప్ప.

అంటే వాళ్ళు ఏటి గట్టు కూడా దాటి అసలు గోదాట్లోకి పడిపోయారన్నమాట.

ఎటుమూసినా ఎర్రని నీరు. నీటి మీద నురగలు. అక్కడక్కడ కొట్టుకుపోతున్న ఎవో నల్లని శాల్తీలు.

గడ్డిమోపు నీటిలో నాని సగానికిపైగా మునిగి పోయింది.

దరి చేరేలోగా పూర్తిగా మునిగిపోవచ్చని వాళ్ళకి తెలుసు. కాని వాళ్ళ కొకళ్ళ కొకళ్ళు తోడుండడంతో చావడానికి కూడా భయమేయడం లేదు. పోతే ఇద్దరం కలిసి కట్టుగా పోతామన్న ధైర్యంతో వున్నారు.

బతికున్న నాలుగు క్షణాలు హాయిగా వుందామని పించింది.

వత్తిగిల్లి వాడికేసి తిరిగింది. వాడు కాళ్ళు చేతులు బారచాపి మోపు మీద పడుకున్నాడు.

వాడి తల నిమిరింది.

వాడు దానికేసి తిరిగాడు.

మసక వెన్నెల్లో వాణ్ణి మూసింది. మనసులో ఏదో పీకింది.

'ఇదిగో మూడు, ఈ గడ్డిమేటు ఏశెణానైనా మునిగి పోద్ది. మనం గోదాట్లో మునిగి సావడం తప్పదు. సచ్చేముందు నిజం చెప్పు. నా పెనిమిటి సత్తే అబద్ద మాడదని సంబరపడి సచ్చిపోతా' బతిమాలినట్టు అడిగింది.

'ఏటే ఎదవగొడవ'

'అదే ఆ పైడమ్మకి నువ్వంటే ఏటంతిది'

'నీకా పైడమ్మ దెయ్యం పట్టుకున్నాదేంటేహెస్. ఓ మూల సత్తుంటే' అని గించుకుంటూ చిరాకు పడ్డాడు వాడు.

నిశ్శబ్ద వాతావరణాన్ని చించుకుంటూ ఓ తీతువు పిట్ట కూస్తుపోయింది.

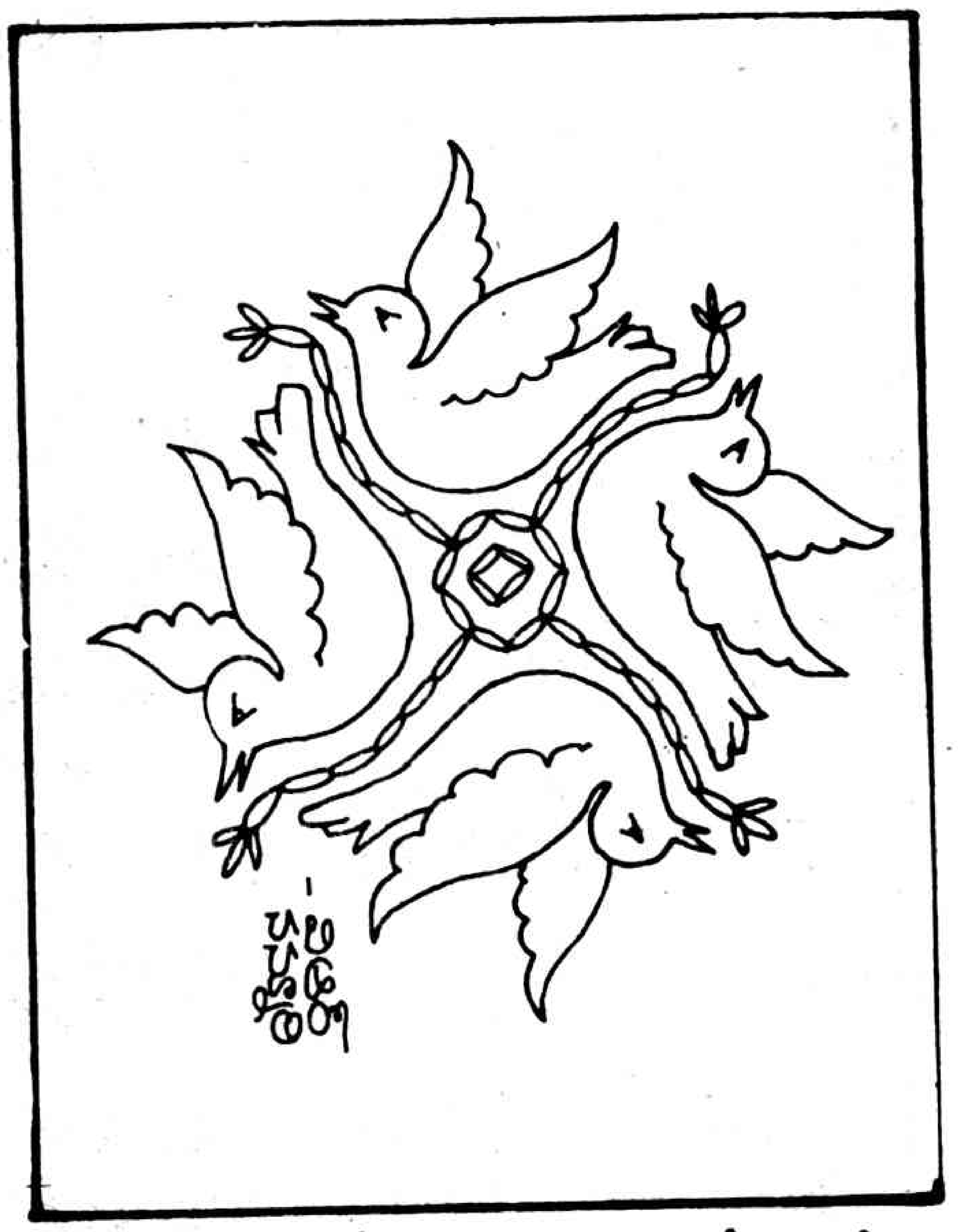

'మూడు కాకరిత్తే సుట్టాల'త్తారంట, తీలువు పిట్ట కూస్తే యంబటులొత్తారంట. ఆళ్ళోచ్చి మన్నట్టుకు పోయోలోగా సెప్పెయ్యి' దిగాలు పడుతూ అడిగింది.

వాడికి జాలేసింది చచ్చేముందు దానికి నిజం చెప్పే యాలనిపించింది.

'సరే సెప్తా విను. పైడమ్మ మొగుడు మునిసిపాలిటి బండి డ్రైవరు. ఆడికి తాగుడలవాటు. రోజూ సారాకి డబ్బులిచ్చి ఆణ్ణి వల్లో వేసుకుంది మంగమ్మ.

'అదెవరు' అడిగింది చెవులు నిక్కరించి వింటూ.

'అదీ మునిసిపాలిటీయే' ఊళ్ళో సెత్తరంతా ఎత్తి ఆడి 'బండిలో పోయడం దాని డూటీ. ఆడు దాని ఇదిలో పడిపోయి పైడమ్మ నొగ్గేశాడు.

'కనక ఆ పైడమ్మని నువ్వు తగులుకున్నావన్న మాట.'

'సీ, సీ మీ ఆడోళ్ళెప్పుడూ ఇంతే' అంటూ మండిపడి తిరిగి వెల్లకిత్తలా పడుకున్నాడు.

'సేసిన పాపం సెప్పుకుంటే పోద్ది. సరే సెప్పెయి' అంటూ వాణ్ణి మళ్ళీ తనకేసి తిప్పుకుంది.

'నేను పేపరుమిల్లో పని సేత్తున్నా. ఆ మిల్లు కాదున్న పేటలో ఓ గుడిస అద్దెకు తీసుకున్నా. ఆ గుడిసె ఎదురు గుడిసే పైడమ్మ గుడిసె.'

'నువ్వు రైలు టేషనులో పనిసేత్తున్నావని చెప్పారు మీ వోళ్ళు.'

'అదీ రైటే. గూడ్సు బండిలో బొగ్గు దింపి పేపరు మిల్లు లారీకి ఎగుమతి సేత్తానన్నమాట. పని టేషన్లో, కూలి మిల్లులో.'

గడ్డిమోపు కుదుపుకి వాళ్ళ కాళ్ళు, తలలూ నీళ్ళలో తడుస్తున్నాయి.

'బేగి సెప్పు' అంది చలితో వణుకుతూ.'

బొగ్గు మసితో ఒళ్ళంతా సిరాకెత్తిపోద్ది నాకు కొంప సేరగానే. అందుకే రేతిరిపూట స్తానం సేత్తా. ఓ రోజ సిల్లుకుండలో నీళ్ళు కారిపోనాయి. పైడమ్మకాడికెళ్లి నీళ్ళడిగా. సిమ్మెంటు గోలెంలో నీళ్ళున్నాయి. ఈడే పోసుకో అంది.

'నంగనాచి' అనుకుంది.

'నా వీపు రుద్దుతానంటే సరేనన్నా. సబ్బు రాత్తూ ఎండ్రొయ్యల పులుసొండా, బేగి బట్టేసుకు రా. రుపి మూద్దుగాని' అంది.

'దాని కైపు మండిపోను' అనుకుంది.

'సరే ఎళ్లా. అదెట్టిందల్లా తిన్నా. ఆడేతొంగోమంది. వద్దులే అన్నా. బలవంతం సేసింది.'

ఒళ్ళు మండిపోతూ వింటోందది.

'నిన్ను నా సెల్లిల్లా సూసుకుంటున్నా తప్పని సెప్పా. సీపురు కట్టిచ్చుకు సితక బాది మళ్లీ నా గుడిసె కాడికి రా నీ కాళ్ళిరక్కొడతా అని గెంటేసింది.'

దానికి నమ్మకం కుదరలేదు.

'నువ్వు అలాంటి సత్తె అరిచంద్రుడు అంటే నేను నమ్మను' అంది. పిడికెదుతో వాడి బుగ్గ మీద పొడుస్తూ.

వాడు దాన్ని దగ్గరకు లాక్కున్నాడు.

'ఛీ, పో నేను నీ పైడమ్మను కాదు' అంటూ వాణ్ణి 'పింది.

'నిజం సెప్పినా నమ్మరు మీ ఆడోళ్ళు'

'సరే, మరి ఆ పోలీసోడు గొడవేటో తొరగా సెప్పు.

'కూలి పెంచమని మేము స్టయికు సేసాం. సేత్తే సేసుకోండేహెస్ అన్నాడు మా మేనేజరు. వారం సేసాకా మాకు సిర్రెత్తుకు పోయింది. మిల్లు గేటుకాడ కాసి ఆణ్ణి సితక్కొట్టే సాక్కెసెడ్డి సింపేసాం. ఆ టయంలో ఎవడో పేపరోడు పోటో తీసిండట. అందులో పడ్డాళ్ళని అరస్టు సేత్తారని తెలిసింది. నాకు వల్లమాలిన భయమేసి నా గుడిసెకాడ తొంగుంటే పోలీసోళ్ళు పట్టుకుపోతారని, బాగా సీకటి పడ్డాక పైడమ్మ గుడిసె కాడకెళ్ళా, ఆడ తొంగుందామని. నేనడిగిందొప్పుకుంటేనే యాడుండు నేకపోతే పో. అంది. గతిలేక సరే అన్నా.'

బరువుగా నిట్టూర్చి అదోలా అయిపోయింది అది. వాడింకా చెప్పుకుపోతున్నాడు.

'నీకు పెళ్ళంట. మీ అయ్యొచ్చి నీకు సెప్ప మన్నాడు' అని ఓ రేతిరి సెప్పింది పైడమ్మ.

దాని పేరు వింటుంటే కంపరమెత్తిపోతుంది దానికి.

'మనుమాడితే నన్ను మరిసిపోతావా అని అడిగింది పైడమ్మ. మరిసిపోతా అన్నా. సత్తే మరిసిపోకుండా నీ పెళ్ళికి నేను మాంచి బగుమతి సదివిత్తానని కసెక్కి పోయి అంది.'

దానిమీద తేళ్ళు, జర్రిలు పాకి నట్టయ్యింది. వాడు ఒక పరాయి వాడనిపించింది. వాడికి కొంచెం దూరంగా జరిగింది. వాడింకా చెప్పుకుపోతున్నాడు.

'ఓ రేతిరి పైడమ్మ సెప్పింది. ఈయాల నీ కోసం పోలీసోళ్ళు ఆరా తీసారని. నువ్విదుంటే మన పరువు పోద్ది. పెరట్లోంచి పారిపో అంది. అట్టా పారిపోతుంటే ఆ పోలీసోడే నన్నట్టుకుని బొక్కలోకి తోయించాడు' అని పూస గుచ్చినట్టు జరిగిందంతా చెప్పేశాడు.

వాడికేదో గుండె బరువు తొలిగినట్టనిపించింది. కాని దాని గుండె మాత్రం బరువెక్కిపోయింది.

'మూడు నువ్వు కూడా నిజం చెప్పేయి. ఆ

సావుకారి గాడి అబ్బాయిగాడు ఆ గొలుసెందుకిచ్చాడో.'

అదలా మౌనంగా వుండిపోయింది.

'సచ్చే ముందు నిజం సెబితే నా ఆరి అబద్ధాం కోరు కాదని సంబరపడి సచ్చిపోరా. నా యువ్వ! నిజం సెప్పాక నాకెంత ఆయిగా వుందో. నిజం సెప్పి సూడు నీకే తెలుసుద్ది.'

దాని ప్రాణం ఏవుక్కుమంది.

గడ్డిమోపు ఓ బెత్తెడే నీటిపై తేలి వుంది. మోపు లోంచి నీళ్ళు పైకి ఏమ్ముకుతున్నాయి. నిజం చెప్పేయి. చెప్పేయి అన్నట్టు సూదుల్లా దాని ఏపు మీద గుచ్చు తున్నాయి. వాడికేసి తిరిగింది. నిజంగా వాడు సత్య హరిశ్చంద్రుడే అనుకుంది.

ఆకాశంలో కారుమబ్బొకటి వెన్నెల కడ్డుపడింది. దాంతో మట్టూ చీకటి ఆవరించింది.ఆ చీకటికిమరింత వణికేసింది. వణికిపోతూ చెప్పసాగింది.

"సావుకోరి గారబ్బాయి మా పెద్దోడు. ఆడయ్య పెసినారి. మాయమ్మ నా పెళ్ళి సెయ్యడానికి డబ్బు కోసం నానా కట్టాలు పడింది. ఎడమాంసు ఇమ్మని సావుకారి నడిగింది. ఆడు నేడు పో అన్నాడు. మా పేటలో ఎవరైన సర్దుతారేమోనని గడప గడపకు ఎల్లి అడిగింది. అందరూ మొండి సెయ్యి సూపెట్టారు. ఆకరికి సావుకారిగారి అబ్బాయి గోరి నడిగింది. ఆడియ్యాల, రేపు అంటూ సానా సార్లు తిప్పాడు. ఓ రోజు సావిడికాడ మాయమ్మ పిడక లొత్తుతోంది. దానికి నే సాయం సేత్తున్నా. అప్పుడాడకొచ్చారు అబ్బాయి గోరు. మాయమ్మని పిలిసారు. దాంతో ఏదో సాల సేపు గుసగుసలాడారు.

శూన్యంలోకి మాస్తూ వింటున్నాడు వాడు. వాడి కప్పటికే సంగతర్థం అయిపోయింది. అది మిగతాది చెప్పసాగింది.

ఆ రేతిరి రెండో ఆట సినిమా సూద్దారి పోలవరం ఎల్లి అంది మాయమ్మ. శానాసార్లు అలా ఎల్లాం. సరే అన్నా. సినిమా ఆలుకి పోకుండా లాంచి రేవుకాడకి తీసకుపోయింది మాయమ్మ. రేవులో తిప్పకాడ ఓ లాంచి కట్టేసుంది. అది అబ్బాయిగారి సొంత లాంచి అన్నమాట. నువ్వాలాంచికాడ కెళ్ళి అబ్బాయిగారు అయిదొందలిత్తారు పట్టా, నేను సినిమా ఆలుకాడ టికెట్లు తీసుకునుంటా, బేగాడ కొచ్చేయి అంది మాయమ్మ నువ్వే ఆరికాడ కెల్లు అన్నాను. నా కాళ్ళు పీకు తున్నాయి, ఆ తిప్పదాకా నడవలేను నువ్వే ఎల్లు అంది సరే ఎల్లా.

"ఎల్లాక అబ్బాయిగోరు నీ సెయ్యట్టుకుని లాంచి లోకి ఈడ్చుకుపోయి సెరిసారు" అంతేనా అన్నాడు. అబ్బాయి గారిని బండబూతులు తిడుతూ.

'ఆడిచ్చిన డబ్బు ఆడిమొగానే కొట్టాను. సినిమా ఆలుకాడ మాయమ్మని పుచ్చ దొబ్బులెట్టాను'

'గొప్పోళ్ళంతా ఇంతే' పళ్ళు పటపట లాడించి నరాలుబ్బేలా పిడికిలి బిగించాడు. షావుకారి ఖరీదైనసావిడి కుప్పగా కూలిన దృశ్యం మనసులో మెదిలింది. కసి తీరినట్టనిపించింది.

'మన్నాడు మాయమ్మ మంచం పట్టింది. పెడిందాని వెలాగూ వెడావు. ఇచ్చిన డబ్బు లారి మొగానేసి కొడితే నీ పెళ్ళిఎలా సేయనే అని గోలెత్తింది. పేటోళ్ళందరూ నా పెళ్ళని సంబరపడిపోతున్నారు. ఈ పెళ్ళి ఎలాగైనా ఆగకూడదనుకున్నా. సందేలే సావిడికాడ కూకుంటే ఆడికి అబ్బాయిగా డొచ్చాడు. నన్ను సూసి బెదిరి పోనాడు. అలా బెదురుతావేం మాయమ్మ కిత్తానన్న డబ్బులు నాయంగా దానికిచ్చేయి అని సెప్పా. రేవుకాడకి నువ్వురా ఆడ నీకే ఇత్తాలే అన్నాడు. ఎల్లా, వందిచ్చి రేపు రా అన్నాడు. మళ్ళీఎల్లా మరో వందిచ్చి రేపురా అన్నాడు. అలా అయిదు రోజులు ఎల్లి అయిదొందలు తీసుకున్నా. ఆడికి నేనంటే ఇంకా ఇది తీరలేదు. నీ పైడమ్మ సెప్పినట్టే సెప్పాడు. నువ్వు మనుమాడి నన్ను మరిసిపోకుండ సేయడానికి నీ పెళ్ళికి మంచి బహుమతి ఇత్తా అన్నాడు.

చీకటి మరింత చిక్కబడింది. మబ్బులు కరిగాయి. సన్నని చినుకులు సూదుల్లా గుచ్చుకోసాగాయి. గడ్డి మోపు పూర్తిగా నాని మునిగీ మునగకుండా వుంది.

ఇద్దరి మనసులు తేలిక పడ్డాయి. పాపాలన్నీ పోయి పుణ్యం ఆవరించినట్టయింది. జన్మ తరించి పోయి నట్టనిపించింది. ఇంకీ లోకంలో మరేమి అక్కర్లేదనిపించింది. హాయిగా ఇద్దరం కలిసి ఆ లోకంలో కాపురం చెయ్యచ్చని తృప్తి పడ్డారు.

దడ దడ గుండెలు కొట్టుకుంటున్నాయి. అవి ఎప్పుడు ఎలా ఆగుతాయా అని కళ్ళు గట్టిగామూసుకుని మాస్తున్నారు.

కొన్ని నిమిషాలు గడిచాయి. ఏదో వాళ్ళ శరీరాలని గుచ్చుతూ రాసుకుపోతున్నట్టనిపించింది.

ఉలిక్కిపడి కళ్ళు తెరిచారు.

బ్రహ్మాండమైన మోదుగ చెట్టు వరదలో కొట్టుకు పోతోంది. దాని కొమ్మల్లో ఆ గడ్డిమోపు చిక్కుకుంది.

చటుక్కున ఇద్దరూ చెరో కొమ్మ ఎక్కేశారు.

అలా కొట్టుకొచ్చే చెట్లలో కొన్నివందల పాము లుంటాయని వాళ్ళకి తెలుసు. అయినా చావడానికి జలగండమైనా ఒకటే, సర్పగండమైనా ఒకటే అని పించింది వాళ్ళకి.

గుప్పెట్లో ప్రాణాలు పెట్టుకుని కొమ్మల మీద వాలిపోయారు.

అలా కొన్ని గంటలు గడిచాయి. ఇద్దరికి మొద్దు నిద్దర పట్టేసింది.

ఫెళ ఫెళ ఫెళమంటూ కొమ్మలు విరిగిపోయాయి.

అంత పెద్ద చెట్టూ ఎందులోంచో దూసుకు పోతున్నట్టనిపించింది.

హడలిపోయి ఇద్దరూ లేచారు.

నదికి తోరణంలా వున్న రైలు వంతెన చేతుల కందుతోంది.

బ్రతుకు జీవుడా అంటూ, ఒకళ్ళకి తెలీకుండా మరొకళ్ళు ఆ ఇనుప దూలాలు ఎక్కేశారు.

వంతెన మీద నుంచి దానికోసం చెట్టంతా గాలిం చాడు వాడు. చెట్టుమీద అది ఎక్కడా కనపడలేదు.

వంతెన మీదనుంచి వాడికోసం చెట్టంతా గాలించింది అది. చెట్టుమీద వాడు ఎక్కడా కనపడలేదు.

చెట్టు అదురుకి అది గోదాట్లో పడిపోయింది కామో సనుకుని భోరున ఏడ్చాడు వాడు.

ఏ పామో కాటేసి వాడు చచ్చి మునిగిపోయుంటాడని భోరున ఏడ్చింది అది.

ఏడుస్తూ ఒకళ్ళనొకళ్ళు రైలొంతెన మీద చూసు కున్నారు.

పరుగెత్తుకెళ్ళి గట్టిగా వాటేసుకున్నారు.

కౌగిలి బిగుస్తున్న వాడి వేళ్ళలో దాగిన ఉంగరం పక్కలో బల్లెంలా గుచ్చుకున్నట్లయింది దానికి.

వాడి వేళ్ళట్టుకుని ఉంగరాన్ని పీకేసి కసిగా గోదాట్లో విసిరేసింది.

అది చూసి చటుక్కున దాని మెడలో గొలుసు తెంచి కసిగా గోదాట్లో విసిరేశాడు వాడు.

ఎందరో ప్రాణాల్ని, ఆస్తులని, పాడి పంటలని, పల్లె సీమలని, మండలాల్ని, జిల్లాలని పొట్టన పెట్టుకున్న ఆ వరద గోదారి ఆ ఉంగరాన్ని, గొలుసుని కూడా ఆబగా కబళించేసింది.